KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2018/1639,

annettu 13 päivänä heinäkuuta 2018,

Euroopan parlamentin ja asetuksen (EU) 2016/1011 täydentämisestä tietolähteiltä saataviin syöttötietoihin perustuvien vertailuarvojen hallinnoijien laatimien käytännesääntöjen osien tarkentamista koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon rahoitusvälineissä ja rahoitussopimuksissa vertailuarvoina tai sijoitusrahastojen arvonkehityksen mittaamisessa käytettävistä indekseistä ja direktiivien 2008/48/EY ja 2014/17/EU sekä asetuksen (EU) N:o 596/2014 muuttamisesta 8 päivänä kesäkuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1011 ([1]) ja erityisesti sen 15 artiklan 6 kohdan neljännen alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksen (EU) 2016/1011 15 artiklassa edellytetään, että tietolähteiltä saataviin syöttötietoihin perustuvan vertailuarvon hallinnoija laatii vertailuarvoa varten käytännesäännöt, joissa määritetään selvästi, mitkä ovat tietolähteiden velvollisuudet syöttötietojen toimittamisessa. Jos hallinnoija tarjoaa vertailuarvoryhmää, joka koostuu useammasta kuin yhdestä tietolähteiltä saataviin syöttötietoihin perustuvasta vertailuarvosta, vertailuarvoryhmää varten voidaan laatia yhteiset käytännesäännöt. Mainitun asetuksen 15 artiklan 2 kohdassa luetellaan vähimmäistiedot, jotka on sisällytettävä kaikkiin kyseisen artiklan mukaisesti laadittaviin käytännesääntöihin. Käytännesääntöjä ei vaadita, jos vertailuarvo on mainitun asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 24 alakohdassa määritelty säänneltyihin tietoihin perustuva vertailuarvo.

(2) Sen varmistamiseksi, että vertailuarvo määritetään asianmukaisesti, on ratkaisevan tärkeää, että tietolähteiden toimittamilla syöttötiedoilla on kaikki määritysmenetelmissä edellytetyt ominaisuudet ja että syöttötiedot ovat täydellisiä. Sen vuoksi käytännesäännöissä olisi kuvattava nämä ominaisuudet riittävän tarkasti ja täsmennettävä, mitkä tiedot tietolähteen on otettava huomioon, mitkä tiedot se voi jättää pois ja miten sen on toimitettava syöttötiedot hallinnoijalle.

(3) Yksi keskeinen tekijä varmistettaessa toimitettaviin syöttötietoihin perustuvan vertailuarvon koskemattomuutta on se, että henkilöillä, jotka tietolähde nimeää toimittamaan syöttötietoja, on tämän tehtävän suorittamiseen tarvittavat tietämys, taidot, koulutus ja kokemus. Sen vuoksi käytännesäännöissä olisi oltava sääntö, jonka mukaan jokaisen tietolähteen on tehtävä niille, joista on määrä tulla luovuttajia, joukko tarkastuksia ennen kuin heidät hyväksytään luovuttajiksi.

(4) Vertailuarvon luotettavuus riippuu suurelta osin vertailuarvon syöttötietojen oikeellisuudesta. Tästä syystä on ratkaisevan tärkeää, että tietolähteet tarkastavat tiedot ennen niiden toimittamista ja sen jälkeen tunnistaakseen epäilyttävät tiedot sekä varmistaakseen käytännesääntöjen vaatimusten noudattamisen. Sen vuoksi käytännesäännöissä olisi oltava sääntöjä, joiden mukaan tietolähteiden on suoritettava tietojen tarkastuksia ennen niiden toimittamista ja sen jälkeen.

(5) Virheen tai manipuloinnin riski on todennäköisesti suurin tapauksissa, joissa tietolähteet voivat käyttää harkintavaltaa syöttötietojen toimittamisessa. Sen vuoksi käytännesäännöissä olisi edellytettävä, että tietolähteet ottavat käyttöön toimintatavat, joissa tarkennetaan, milloin, miten ja kenen toimesta harkintavaltaa voidaan käyttää.

(6) Käytännesäännöissä olisi oltava sääntöjä, joiden mukaan tietolähteiden on pidettävä kirjaa tiedoista, jotka on otettu huomioon kussakin toimituksessa ja siihen mahdollisesti liittyneessä harkintavallan käytössä. Tällainen kirjaaminen on keskeinen väline tarkistettaessa sitä, onko tietolähde noudattanut käytännesäännöissä edellytettyjä toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan kaikkien merkityksellisten syöttötietojen toimittaminen.

([1]) EUVL L 171, 29.6.2016, s. 1.

(7) Eturistiriitojen asianmukainen tunnistaminen ja hallinta tietolähteiden tasolla on tarpeellinen vaihe vertailuarvon koskemattomuuden ja tarkkuuden varmistamisessa. Sen vuoksi käytännesäännöissä olisi oltava sääntöjä, joiden mukaan tietolähteen järjestelmiin ja valvontaan on kuuluttava eturistiriitarekisteri, johon tietolähteen on kirjattava tunnistetut eturistiriidat ja niiden hallitsemiseksi toteutetut toimenpiteet.

(8) Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei aseteta kohtuutonta hallinnollista rasitusta merkittävien ja muiden kuin merkittävien vertailuarvojen hallinnoijille ja tietolähteille vaan annetaan tällaisten vertailuarvojen hallinnoijille mahdollisuus laatia käytännesäännöt, jotka eivät ole yhtä yksityiskohtaiset kuin kriittisten vertailuarvojen osalta vaaditaan.

(9) Hallinnoijille olisi annettava riittävästi aikaa laatia käytännesäännöt, jotka täyttävät tämän asetuksen vaatimukset. Sen vuoksi tätä asetusta olisi ryhdyttävä soveltamaan kahden kuukauden kuluttua sen voimaantulosta.

(10) Tämä asetus perustuu teknisten sääntelystandardien luonnoksiin, jotka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen on toimittanut komissiolle.

(11) Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen on järjestänyt avoimia julkisia kuulemisia tämän asetuksen perustana olevista teknisten sääntelystandardien luonnoksista, analysoinut niihin mahdollisesti liittyviä kustannuksia ja hyötyjä sekä pyytänyt lausunnon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 ([1]) 37 artiklalla perustetulta arvopaperimarkkina-alan osallisryhmältä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Syöttötietojen kuvaus

Hallinnoijan asetuksen (EU) 2016/1011 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti laatimissa käytännesäännöissä, jäljempänä 'käytännesäännöt', on oltava selkeä kuvaus ainakin seuraavista toimitettavia syöttötietoja koskevista seikoista sekä niihin liittyvät vaatimukset:

a) toimitettavien syöttötietojen tyyppi tai tyypit;

b) syöttötietojen laatua ja tarkkuutta koskevat täytettävät vaatimukset;

c) toimitettavien syöttötietojen vähimmäismäärä;

d) mahdollinen ensisijaisuusjärjestys, jossa erityyppiset syöttötiedot on toimitettava;

e) syöttötietojen toimitusmuoto;

f) syöttötietojen toimitustiheys;

g) syöttötietojen toimitusajankohta;

h) mahdolliset menettelyt, jotka jokaisella tietolähteellä on oltava käytössään syöttötietoihin tehtäviä mukautuksia ja syöttötietojen standardointia varten.

2 artikla

Luovuttajat

1. Käytännesäännöissä on oltava sääntö, jolla varmistetaan, että henkilö saa toimia syöttötietojen luovuttajana tietolähteen puolesta vain, jos tietolähde on vakuuttunut siitä, että hänellä on tehtävään tarvittavat taidot, tietämys, koulutus ja kokemus.

2. Käytännesäännöissä on kuvattava asianmukaisen huolellisuuden prosessi, joka tietolähteen on suoritettava vakuuttuakseen siitä, että henkilöllä on tarvittavat taidot, tietämys, koulutus ja kokemus syöttötietojen toimittamiseen tietolähteen puolesta. Prosessin kuvaukseen on sisällyttävä vaatimus tehdä tarkastuksia, joilla todennetaan

a) henkilön henkilöllisyys;

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

b) henkilön pätevyys; ja

c) henkilön maine, mukaan luettuna tieto siitä, onko henkilöltä aiemmin evätty vertailuarvon syöttötietojen toimittaminen väärinkäytöksen vuoksi.

3. Käytännesäännöissä on määriteltävä menettely ja viestintäväline, joilla tietolähde ilmoittaa hallinnoijalle kunkin sellaisen henkilön henkilöllisyyden, joka toimittaa syöttötietoja sen puolesta, jotta hallinnoija voi tarkistaa, onko luovuttajalla lupa toimittaa tiedot tietolähteen puolesta.

3 artikla

Toimintatavat, joilla varmistetaan, että tietolähde toimittaa kaikki merkitykselliset syöttötiedot

Käytännesäännöissä on oltava sääntöjä, joissa edellytetään, että tietolähde on ottanut käyttöön ainakin seuraavat toimintatavat ja noudattaa niitä:

a) syöttötietoja koskeva toimintatapa, johon kuuluu ainakin kuvaus

   i) tiedoista, jotka on otettava huomioon määritettäessä syöttötietojen toimittamista; ja

   ii) tiedoista, jotka tietolähde voi jättää pois toimitettavista syöttötiedoista, sekä tietojen poisjättämisen peruste tai perusteet;

b) tietojen hallinnoijalle toimittamista koskeva toimintatapa, johon kuuluu ainakin

   i) kuvaus tietojen suojatussa siirrossa käytettävästä prosessista; ja

   ii) syöttötietojen toimittamista koskevat valmiussuunnitelmat siltä varalta, että esiintyy teknisiä tai toiminnallisia vaikeuksia, luovuttaja on väliaikaisesti poissa tai menetelmiin tarvittavia syöttötietoja ei ole saatavilla.

4 artikla

Järjestelmät ja valvonta

1. Käytännesäännöissä on oltava sääntöjä, joilla varmistetaan, että asetuksen (EU) 2016/1011 15 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettuihin järjestelmiin ja valvontaan kuuluvat muun muassa seuraavat osat:

a) toimittamista edeltävät tarkastukset epäilyttävien syöttötietojen tunnistamiseksi, mukaan luettuina tarkastukset, joissa tietoja arvioi toinen henkilö;

b) toimittamisen jälkeiset tarkastukset sen varmistamiseksi, että syöttötiedot on toimitettu käytännesääntöjen vaatimusten mukaisesti, sekä epäilyttävien syöttötietojen tunnistamiseksi;

c) hallinnoijalle toimitettavien syöttötietojen siirron seuraaminen sovellettavien toimintatapojen mukaisesti.

2. Käytännesäännöissä voidaan sallia, että tietolähde käyttää syöttötietojen toimittamiseen automaattista järjestelmää, jossa luonnolliset henkilöt eivät pysty muuttamaan syöttötietojen toimittamista, mutta ainoastaan, jos tällaiselle luvalle asetetaan käytännesäännöissä seuraavat vaatimukset:

a) tietolähde pystyy jatkuvasti valvomaan, että automaattinen järjestelmä toimii moitteettomasti; ja

b) tietolähde tarkastaa automaattisen järjestelmän sen ohjelmistopäivitysten ja -muutosten jälkeen ennen uusien syöttötietojen toimittamista.

Tässä tapauksessa käytännesäännöissä ei tarvitse vaatia, että tietolähde ottaa käyttöön 1 kohdassa tarkoitetut tarkastukset.

3. Käytännesäännöissä on määriteltävä menettelyt, jotka tietolähteellä on oltava käytössään toimitettavissa syöttötiedoissa esiintyvien virheiden korjaamiseksi.

4. Käytännesäännöissä on edellytettävä, että tietolähde arvioi käyttöönsä ottamia syöttötietojen toimittamiseen liittyviä järjestelmiä ja valvontaa säännöllisesti ja joka tapauksessa vähintään kerran vuodessa.

5 artikla

Syöttötietojen toimittamisessa käytettävää harkintavaltaa koskevat periaatteet

Jos käytännesäännöissä sallitaan tietolähteen käyttävän tietojen toimittamisessa harkintavaltaa, niissä on edellytettävä, että tietolähde ottaa käyttöön harkintavallan käyttöä koskevat periaatteet, joissa tarkennetaan ainakin seuraavia seikkoja:

a) olosuhteet, joissa tietolähde voi käyttää harkintavaltaa;

b) tietolähteen organisaatioon kuuluvat henkilöt, joilla on lupa käyttää harkintavaltaa;

c) sisäinen valvonta, jolla säännellään tietolähteen harkintavallan käyttöä tietolähteen periaatteiden mukaisesti;

d) tietolähteen organisaatioon kuuluvat henkilöt, jotka valtuutetaan suorittamaan jälkiarviointi harkintavallan käytöstä.

6 artikla

Tietojen kirjaamisperiaatteet

1. Käytännesäännöissä on oltava sääntöjä, joissa tietolähteitä vaaditaan ottamaan käyttöön tietojen kirjaamisperiaatteet, joilla varmistetaan, että tietolähde kirjaa kaikki merkitykselliset tiedot, jotka tarvitaan sen tarkastamiseksi, noudattaako tietolähde käytännesääntöjä, ainakin seuraavien tietojen kirjaaminen mukaan luettuna:

a) syöttötietojen toimittamista koskevat tietolähteen toimintatavat ja menettelyt ja kaikki niiden olennaiset muutokset;

b) tämän asetuksen 8 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu eturistiriitarekisteri;

c) tietolähteen henkilöstön jäseniin kohdistettavat kurinpitotoimet vertailuarvoon liittyvän toiminnan yhteydessä;

d) luettelo luovuttajista ja henkilöistä, jotka tekevät toimituksiin liittyviä tarkastuksia, mukaan luettuina heidän nimensä ja tehtävänsä tietolähteen organisaatiossa sekä päivämäärät, joina heidät on valtuutettu suorittamaan toimittamiseen liittyviä tehtäviä, ja tarvittaessa päivämäärät, joina heidän tällaiset valtuutuksensa ovat päättyneet;

e) jokaisesta syöttötietojen toimittamisesta:

   i) toimitetut syöttötiedot;

   ii) tiedot, jotka on otettu huomioon määritettäessä syöttötietojen toimittamista, ja tiedot, jotka on jätetty pois tästä määrityksestä;

   iii) harkintavallan käyttö;

   iv) toteutetut syöttötietojen tarkastukset;

   v) syöttötietojen toimittamista koskeva viestintä luovuttajan ja sellaisten tietolähteen organisaatioon kuuluvien henkilöiden välillä, jotka suorittavat toimituksiin liittyviä tarkastuksia.

2. Käytännesäännöissä on edellytettävä, että tietojen kirjaamisperiaatteissa vahvistetaan, että tietoja on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan tai kolmen vuoden ajan, jos kirjatut tiedot ovat peräisin puhelinkeskusteluista tai sähköisestä viestinnästä, ja että tiedot on tallennettava tietovälineelle, jolta ne ovat saatavilla myöhempää käyttöä varten.

3. Hallinnoija voi päättää jättää 1 kohdan e alakohdan iv alakohdassa säädetyn vaatimuksen pois, jos tietolähde toimittaa syöttötietoja merkittävää vertailuarvoa varten.

4. Hallinnoija voi päättää jättää 1 kohdan e alakohdan iv ja v alakohdassa säädetyistä vaatimuksista jommankumman tai molemmat pois, jos tietolähde toimittaa syöttötietoja muuta kuin merkittävää vertailuarvoa varten.

7 artikla

Epäilyttävien syöttötietojen raportointi

1. Käytännesäännöissä on edellytettävä, että tietolähde ottaa käyttöön dokumentoidut sisäiset menettelyt, joiden mukaan tietolähteen henkilöstön on raportoitava kaikista epäilyttävistä syöttötiedoista tietolähteen vaatimustenmukaisuuden valvontatoiminnolle, jos sellainen on olemassa, sekä tietolähteen toimivalle johdolle.

2. Käytännesäännöissä on tarkennettava, missä olosuhteissa tietolähteen on raportoitava epäilyttävistä syöttötiedoista hallinnoijalle ja mitä menettelyä ja viestintävälinettä tietolähteen on käytettävä ottaakseen yhteyttä hallinnoijaan.

8 artikla

Eturistiriidat

1. Käytännesäännöissä on edellytettävä, että tietolähde ottaa käyttöön eturistiriitojen hallintaa koskevat järjestelmät ja valvonnan, joihin kuuluvat ainakin seuraavat osat:

a) sellaisten eturistiriitoja koskevien toimintaperiaatteiden vahvistaminen, joissa käsitellään seuraavia seikkoja:

   i) eturistiriitojen tunnistamis- ja hallintaprosessi, mukaan luettuna sisäinen eturistiriitojen kärjistyminen;

   ii) toimet, joilla estetään tai minimoidaan eturistiriitojen riski luovuttajien rekrytointiprosessissa;

   iii) toimet, joilla estetään tai minimoidaan eturistiriitojen riski tietolähteen henkilöstön palkka- ja palkkiopolitiikassa;

   iv) toimet, joilla estetään tai minimoidaan eturistiriitojen riski, joka aiheutuu tietolähteen hallintorakenteesta;

   v) luovuttajien ja tietolähteen organisaatioon kuuluvan muun henkilöstön välistä viestintää koskevat vaatimukset;

   vi) luovuttajien ja tietolähteen organisaatioon kuuluvan muun henkilöstön fyysinen tai organisatorinen eriyttäminen, joka tarvitaan eturistiriitojen riskin estämiseksi tai minimoimiseksi;

   vii) säännöt ja toimenpiteet, joiden avulla käsitellään tietolähteen mahdollista taloudellista riskiä, joka liittyy sellaiseen vertailuarvoon viittaavaan rahoitusvälineeseen tai rahoitussopimukseen, jota varten tietolähde toimittaa syöttötietoja;

b) sellaisen eturistiriitarekisterin perustaminen, jota käytetään tunnistettujen eturistiriitojen ja niiden hallitsemiseksi toteutettujen toimenpiteiden kirjaamiseen, sekä vaatimukset pitää rekisteri ajan tasalla ja antaa se sisäisten tarkastajien tai ulkopuolisten tilintarkastajien saataville.

2. Käytännesäännöissä on edellytettävä, että toimitusprosessiin osallistuvat tietolähteen henkilöstön jäsenet ovat saaneet koulutusta kaikista toimintatavoista ja -periaatteista ja menettelyistä ja valvonnasta, jotka liittyvät eturistiriitojen tunnistamiseen, estämiseen ja hallintaan.

3. Hallinnoija voi päättää jättää 1 kohdan a alakohdan iii, v, vi ja vii alakohdassa säädetyistä vaatimuksista yhden tai useamman pois, jos tietolähde toimittaa syöttötietoja muuta kuin merkittävää vertailuarvoa varten.

9 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 25 päivästä tammikuuta 2019.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 13 päivänä heinäkuuta 2018.

Komission puolesta

Puheenjohtaja

Jean-Claude JUNCKER